

ΚΙΝΗΣΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: kipan@central.ntua.gr

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Αθήνα, 14 Φεβρουαρίου 2016

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Τ Υ Π Ο Υ

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΔΕΣΠΟΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΘΕΜΑ: *Η θέση της ΕΓ της ΚΙΠΑΝ για την ακαδημαϊκότητα, την ποιότητα σπουδών, την πρόσθετη εξεταστική του κυρίου Φίλη και άλλα τινά.*

Η Κυβέρνηση, για άλλη μια φορά εξετράπη της συνταγματικής νομιμότητας, χρησιμοποιώντας την προσφιλή της πλέον μέθοδο της νομοθέτησης δια Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου, για να προχωρήσει, στις 30 Δεκεμβρίου 2015, σε εκ νέου ανανέωση της «έκτακτης» εξεταστικής για τους «επί πτυχίω» φοιτητές.

Κατά την Κυβέρνηση, η ρύθμιση αυτή αιτιολογείται διότι πρέπει «δεδομένης της υφιστάμενης οικονομικής και κοινωνικής συγκυρίας, να διευκολυνθούν οι φοιτητές που πληρούν τις προϋποθέσεις, στην περάτωση των σπουδών τους και κατά συνέπεια στην απόκτηση του πτυχίου τους». Επειδή η οικονομική και κοινωνική συγκυρία στη χώρα δεν προβλέπεται να αλλάξει προς το καλύτερο σύντομα, είναι πρόδηλο ότι η Κυβέρνηση προσανατολίζεται στην παγίωση της ρύθμισης αυτής.

Όπως ήταν απολύτως αναμενόμενο από ένα Υπουργείο Παιδείας στο οποίο ηγείται αιώνιος φοιτητής, η Κυβέρνηση δεν μπήκε στον κόπο, ούτε καν για να τηρήσει τα προσχήματα, να ζητήσει την άποψη της ακαδημαϊκής κοινότητας για τη ρύθμιση αυτή.

Αισθανόμαστε την υποχρέωση να τοποθετηθούμε στο θέμα, προσπαθώντας να συμβάλουμε τόσο στην ενημέρωση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας και της κοινωνίας στην οποία αναφερόμαστε και στην οποία λογοδοτούμε.

Το πρόβλημα που στην Ελλάδα έχουμε συνηθίσει να ονομάζουμε «πρόβλημα των αιώνιων φοιτητών» δεν οφείλεται στο πλήθος των εξεταστικών περιόδων, οι οποίες άλλωστε είναι περισσότερες και χρονικά ευρύτερες στα Ελληνικά ΑΕΙ από εκείνες που διενεργούνται σε σοβαρά ΑΕΙ οποιασδήποτε άλλης προηγμένης χώρας. Το ίδιο ισχύει και με την παρατηρούμενη στα Ελληνικά ΑΕΙ επιμήκυνση της μέσης, ως προς την τυπική, διάρκειας σπουδών για τη λήψη πτυχίου. Τα ζητήματα αυτά έχουν πολλαπλώς και επανειλημμένως μελετηθεί, με αυστηρά επιστημονικές μεθόδους, σε αρκετά ΑΕΙ της χώρας.

Το επιχείρημα ότι με την επιπλέον εξεταστική θα διευκολυνθούν στη λήψη του πτυχίου τους οι φοιτητές είναι αβάσιμο. Άλλωστε, μια ματιά στο ποσοστό των προσερχομένων στην επιπλέον εξεταστική φοιτητών στο σύνολο των δικαιούμενων συμμετοχής και, περαιτέρω, το μικρό ποσοστό

των επιτυχόντων, επιβεβαιώνουν πανηγυρικά το συμπέρασμα ότι η επιπλέον εξεταστική πολύ λίγο συνεισφέρει στην ολοκλήρωση των σπουδών.

Βεβαίως, θα μπορούσε κάποιος να ισχυριστεί ότι ακόμη και αν η επιπλέον εξεταστική συνεισφέρει ελάχιστα στην εκπλήρωση του υποτιθέμενου σκοπού της, στο βαθμό που δεν προκαλεί βλάβη σε κανένα, θα πρέπει να συνεχίσει να παρέχεται. Δεν είναι όμως έτσι:

- Το πτυχίο δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά πιστοποίηση της γνώσης που έχει αποκτήσει ο κάτοχός του μέσα από τη μαθησιακή διαδικασία στην οποία συμμετείχε κατά τη διάρκεια των σπουδών του. Η μαθησιακή δε διαδικασία συμπεριλαμβάνει τη διδασκαλία, τη συμμετοχή στα ακαδημαϊκά δρώμενα, την ενδεχόμενη εμπλοκή σε ερευνητικές διαδικασίες, την εργαστηριακή και κλινική –κατά περίπτωση- εκπαίδευση, τη συλλογική μάθηση και, τέλος, την εξεταστική διαδικασία. Η τελευταία επιτελεί διπλό σκοπό: Αφενός αποτελεί μέρος της μαθησιακής διαδικασίας, δίνοντας μια τελευταία αφορμή και ευκαιρία για κριτική επισκόπηση και ανάλυση της προσκτηθείσας γνώσης, αφετέρου λειτουργεί ως εργαλείο πιστοποίησης του βαθμού αφομοίωσης της απαιτούμενης γνώσης. Η επανεξέταση επομένως, αποσυνδεδεμένη με την υπόλοιπη μαθησιακή διαδικασία, όπως και κάθε ρύθμιση που στοχεύει στη «διευκόλυνση» της απόκτησης πτυχίου, αντιστρατεύεται το βασικό σκοπό των σπουδών σε κάθε ΑΕΙ, δηλαδή την πρόσκτηση γνώσης.
- Η «διευκόλυνση» όλων ανεξαιρέτως εκείνων που απομακρύνθηκαν από τις σπουδές τους επί μακρόν αποστέλλει λανθασμένα μηνύματα στους φοιτητές, αποθαρρύνοντας την ενεργό συμμετοχή τους στη μαθησιακή διαδικασία, οδηγώντας τους στην αποδοχή της αρχής της ήσσονος προσπάθειας και καλλιεργώντας κλίμα μετριοκρατίας. Είναι δε γνωστό στους παροικούντες την Ιερουσαλήμ ότι υπάρχουν Σχολές, Τμήματα ή και ολόκληρα ΑΕΙ έχουν επιλέξει να επιτρέπουν, σιωπηρά ή όχι, τη συμμετοχή στην επιπλέον εξεταστική σε όλους τους φοιτητές και όχι μόνο στους «επί πτυχίω». Να σημειωθεί ότι η έκτακτη εξεταστική αφορά τώρα όλους τους φοιτητές που ξεπέρασαν τον τυπικό χρόνο σπουδών, και όχι εκείνους με ελάχιστα μαθήματα του προηγούμενου εξαμήνου, για τους οποίους πολλά Τμήματα και Σχολές ορίζουν ειδικές πρόσθετες εξετάσεις, ώστε αποκτήσουν το πτυχίο και να μην χάσουν χρόνο για μεταπτυχιακές σπουδές ή μια επαγγελματική ευκαιρία.
- Ο χρόνος που απαιτείται για τη διεξαγωγή της επιπλέον εξεταστικής είναι χρόνος που αφαιρείται από την εκπαιδευτική διαδικασία. Οδηγούμαστε έτσι μοιραία είτε σε συμπίεση του χρόνου που αφιερώνεται στην εκπαίδευση των φοιτητών, είτε σε επιμήκυνση της διάρκειας του ακαδημαϊκού έτους. Και στις δύο περιπτώσεις η ποιότητα των σπουδών βλάπτεται σοβαρά.

Η ρύθμιση αυτή οδηγεί στη σταδιακή μετατροπή των ΑΕΙ σε οιονεί εξεταστικά κέντρα. Έτσι, συντελεί στην ακόμη περαιτέρω υποβάθμιση της αξίας των σπουδών στα ΑΕΙ, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για το μέλλον των αποφοίτων μας που, εκ των πραγμάτων, αναγκάζονται πλέον μαζικά να αναζητήσουν απασχόληση στο εξωτερικό.

Για τον λόγο αυτό, καλούμε

- ✓ Τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας να περιφρουρήσουν με κάθε τρόπο και να ενισχύσουν την ποιότητα των σπουδών στα ΑΕΙ, με τη δική τους προσωπική και συλλογική δράση, απορρίπτοντας τις σειρήνες του «εύκολου πτυχίου» που βραχυπρόθεσμα είναι ελκυστικές, αλλά μακροπρόθεσμα καταστροφικές.
- ✓ Τις ηγεσίες των ΑΕΙ να επισημάνουν μετ' επιτάσεως, συστηματικά και σε κάθε ευκαιρία το πρόβλημα στο Υπουργείο Παιδείας και να απαιτήσουν την κατάργηση της ρύθμισης.
- ✓ Το Υπουργείο Παιδείας να ασχοληθεί με τα ουσιαστικά θέματα ποιότητας σπουδών στα ΑΕΙ, αντί να επιδίδεται σε παρωδίες εθνικού διαλόγου, σε στοχοποιήσεις του διδακτικού προσωπικού μέσω ανεπίτρεπτων και ανυπόστατων δηλώσεων του τύπου «οι καθηγητές ... τσεπώνουν λεφτά από τα μεταπτυχιακά» και στην –κουραστική πλέον, ανούσια, αλλά και ατελέσφορη για κάθε σκεπτόμενο πολίτη- αναμάσηση της «ανάγκης για αποκατάσταση της δημοκρατίας στα ΑΕΙ». Δημοκρατία στα ΑΕΙ έχουμε σε πείσμα όλων των συνιστωσών! Στην Κυβέρνηση έχουμε;

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ της ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ

Κοινοποίηση:

- Κύριο **Νικόλαο Φίλη**, Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι, minister@minedu.gov.gr
 - Καθηγήτρια **Σία Αναγνωστοπούλου**, Αναπληρώτρια Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι.
 - Καθηγητή **Κώστα Φωτάκη**, Αναπληρωτή Υπουργό Έρευνας και Καινοτομίας, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι.
 - Καθηγητή **Θεοδόση Πελεγρίνη**, Υφυπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι.
 - Καθηγητή **Γιάννη Παντή**, Γενικό Γραμματέα Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι, gengram@minedu.gov.gr
 - **Διαρκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων**
 - **Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Έρευνας και Τεχνολογίας της Βουλής των Ελλήνων**
 - **Τμήμα Παιδείας Κομμάτων του Κοινοβουλίου**
 - Πρόεδρο ΑΔΙΠ, Καθηγήτρια **Νικολέτα Χ. Παϊσίδου**, adipsecretariat@hqa.gr
 - **Σύνοδο Πρυτάνεων Ελληνικών Πανεπιστημίων**, lilnikol@interel.uoa.gr
 - **Σύνοδο Προέδρων Συμβουλίων Ιδρύματος Ελληνικών Πανεπιστημίων**, aleka.choulaki@cs.uoi.gr
 - **Διοικούσα Επιτροπή της ΠΟΣΔΕΠ**, diokousaepitropiposdep@googlegroups.com
 - **Προέδρους Συλλόγων Καθηγητών Ελληνικών Πανεπιστημίων**
 - **Σύνοδο Προέδρων ΤΕΙ**, chara@teikoz.gr
 - Πρόεδρο ΟΣΕΠ/ΤΕΙ, Καθηγητή Εφαρμογών **Απόστολο Κοκκόση**, akokkos@teipir.gr
 - Πρόεδρο ΕΕΕ, **Δρ. Μαρία Κωνσταντοπούλου**, mkonstan@bio.demokritos.gr
 - **Ομοσπονδίες & Συλλόγους Επιστημονικού, Εργαστηριακού και Διοικητικού Προσωπικού των ΑΕΙ**
- MME**